

[Hauberg.]

Undervisningstid og Metoder angaar, og ikke mindst i de seneste Aar har disse enkelte Personers Arbejde og Metoder været Genstand for Drøftelse. Her kan nævnes et Par Navne som Kirschensteiner og Helen Parkhurst. Begge har slaaet stærkt til Lyd for Barnets Selvvirksomhed, for Anskaffelse af det mest mulige Undervisningsmateriel. Men ogsaa i England, Belgien, Frankrig og herhjemme finder man Personer, der gennem praktiske Forsøg har gjort den Erfaring, at Lysten, Iveren, Interessen og Glæden staaar i Forhold til, hvorvidt Skolen formaar at bringe Barnet til Selvarbejde.

Som fælles Erfaring fra alle de mange Skole- og Undervisningsforsøg kan sikkert fastslaas, at den Skole er bedst, der giver Hukommelsesfagene en beskedent Plads i Forhold til de Fag, der sætter Børnene i Selvarbejde. Remseri, Eftersigen, Genfortællen, Udenadslæren og Overhøren er af ringe Værdi; ingen har vel for øvrigt sagt dette bedre end Kold i det lille Billede af Moderen og Barnet.

Alligevel har i Landsbyskolen hvert Barn sin lille Lærebog i Historie, Geografi, Religion, Naturhistorie, Sang og Salmebog og faar hver Dag et Par Sider gennemgaaet i disse for senere at aflevere Remsen ved den daglige Overhøring. At komme gennem Bøgerne et Par Gange paa denne Maade lader sig maaske gøre; men naar Barnet i 11—12 Aars Alderen for tredje eller fjerde Gang skal gennem de samme Bøger efter samme Metode, vil man forstaa, at Barnets Lyst og Interesse kan man umuligt paa-regne.

En Forandring maa der til, en Forandring, der imødekommer Barnets Trang til Selvvirksomhed, og en Forandring, der er paa Linie med Nutidens Forhold. At gøre Rede her for Forandringerne i Enkeltheder vilde ikke blot tage alt for lang Tid, men ogsaa paa det nuværende Tidspunkt være ugørligt, da en saadan Redegørelse vilde forudsætte en Række Undersøgelser og Overvejelser, som ikke i Øjeblikket er for Haanden, i hvert Fald ikke samlede. Derimod lader det sig gøre i store Hovedtræk at skitsere, hvor og hvorledes Forandringerne er tænkt.

Hvad Fagene angaar, maatte disses Antal indtil 11—12 Aars Alderen indskrænkes ganske betydeligt og i Hovedsagen indskrænkes til Dansk, Skrivning, Regning, Sang, Gymnastik og Leg. I disse Aar og i disse Fag kunde Klassernes Børnetal forøges betydeligt, uden at den Aldersforskel, der derved vilde fremkomme mellem Bør-

nene i samme Klasse, vilde genere; maaske tværtimod. Mange praktiske Skoleforsøg paastaas i hvert Fald at godtgøre dette. En saadan Ordning vilde kunne medføre en betydelig Udvidelse af Undervisningen i disse Fag uden paa nogen Maade at sprænge de bestaaende Rammer. Fra 12 til 14 Aars Alderen maatte Fagrækken udvides med nogle Hukommelsesfag som Historie, Geografi og Religion, maaske ogsaa lidt Fysik, Naturhistorie og Tegning. I disse Aar og Fag vilde der absolut ikke være det fjerneste i Vejen for, at Børnetallet var langt større end nu, saaledes at der ogsaa her indenfor de bestaaende Rammer kunde indvindes megen Tid.

Hvad Hukommelsesfagene angaar, maatte der til disse skaffes en virkelig Materialesamling, som f. Eks. Billeder, Haandbøger, Lydbilleder, Globus og andet. Nogen Fordyrelse behøvede dette ikke at medføre, idet Lektiebøger i udstrakt Grad kunde undværes.

I Overensstemmelse med Tidens Krav vilde det være at udstrække Undervisningen til at omfatte 14 til 16 Aars Alderen. Her maatte medtages Fag som Bogføring, Fysik, Sundhedslære, Ernæringslære, Samfundslære o. lign. Disse store Børns Skolegang skulde særlig foregaa om Vinteren, saaledes at de f. Eks. fik en Sommerferie paa 5 Maaneder, fra Maj til Oktober; at dette vilde være en Ordning i Overensstemmelse med Tiden, er der neppe Tvivl om. I Sommermaanederne vilde der nok være Beskæftigelse for disse store Børn ude i det praktiske Arbejde, og om Vinteren vilde deres Skolegang formodentlig have en heldig Indflydelse paa Arbejdsløshedsspørgsmaalet. Endvidere vilde en saadan Ordning bøde paa den store Fejl, det er at lade disse halvvoxsne være overladt til at opdrage sig selv netop i disse vanskelige Ungdomsaar.

Der vil sikkert straks rejse sig Indvendinger af økonomisk Art. Vi har ikke Raad til det, vil man sige. Men tvinger de økonomiske Forhold os til at blive indenfor de nuværende Rammer, saa er der jo intet i Vejen for, at en Forandring, der indeholder den udvidede Undervisning, alligevel gennemføres. Som allerede nævnt kan Klassernes Børnetal i mange af Fagene udmærket være større end nu. De mindste Børn kunde faa Undervisningstiden betydeligt indskrænket i Vintermaanederne, hvilket bl. a. af Hensyn til de særlige Vejforhold paa Landet vilde være en rimelig Foranstaltning. Til Gengæld kunde deres Undervisningstid saa udvides en